

ветъ, сумитъ по текущи кредиторни смѣтки и онѣзи по ипотекарнитъ заеми отъ 1889 и 1893 г. сж се повишили, както ще видимъ по-нататѣкъ, отъ 97.⁶ на 115.⁴ мил. лв. (увеличение съ 17.⁹ мил. лв.), независимо отъ кредитътъ на банката прѣдъ населението срѣщу емисия на банкноти, повишенъ отъ 30.⁸ мил. лв. прѣзъ 1903 година на 60.⁵ мил. лв. прѣзъ 1908 година.

2. Вложната операция на Б. Н. Банка.

Главниятъ източникъ отъ който Б. Н. Банка набавя своитѣ обща-телни срѣдства не сж, както видѣхме, срѣдствата що ѝ доставя собстве-ниятъ ѝ капиталъ, а чуждитѣ парични суми, прѣдоставени на различни усло-вия въ банката.

Послѣднитѣ пѣкъ (чуждитѣ парични срѣдства) сж се стичали къмъ касата на Б. Н. Банка:

1) Като влогове (срочни и безсрочни), неизключая и текущата лих-вена смѣтка¹⁾;

2) Посрѣдствомъ заемитѣ, които Б. Н. Банка е сключвала прѣзъ 1889 и 1892 при Deutsche Bank и Dresdner Bank за усиление на срѣдствата си за ипотечното отдѣление;

3) При посрѣдството на емисионната си функция, т. е. издаване на банкноти; и

4) отъ сумитѣ, оставени въ банката, на текуща безлихвена смѣтка отъ страна на държавното съкровище (приходи по държ. бюджети) и др. об-ществени учрѣждения и частни лица или пѣкъ като влогове безлихвени за гаранции и др.

Първитѣ двѣ групи чужди парични суми, сир. сумитѣ постъпили по вложната операция и ипотекарниятъ заемъ отъ 1889 г. на банката състав-ляватъ чуждитѣ парични срѣдства, прѣдоставени на банката *срѣщу лихва*; а другитѣ двѣ (сумитѣ доставени при посрѣдството на банкнотната функция и безлихвената смѣтка на държ. съкровище и др.) съставляватъ категорията на *безвъзмездно* постъпилитѣ въ банката чужди парични срѣдства.

а) Влогове срочни.

Първо мѣсто между платенитѣ чужди парични срѣдства, и изобщо между чуждитѣ парични капитали при Б. Н. Банка държатъ *срочнитѣ вло-гове*. Срѣщу тѣхъ банката е плащала и продължава да плаща огромно ко-личество лихви²⁾ и затова тѣ винаги сж създавали на банковото управление голѣми грижи относително тѣхното безопасно употребление и своеврѣ-мено възвръщане (при поискване) на вложителитѣ³⁾.

¹. Вложената операция обхваща не само влоговетѣ въ тѣсенъ смисълъ на ду-мата, нѣ и текущата пасивна смѣтка, както и депозититѣ (цѣнни книжки) на хранение.

². Както ще бжде изтъкнато въ отдѣла „печалби и загуби, 62% отъ раз-ходитѣ на Б. Н. Банка прѣзъ периода 1886-1905 г. сж се падали за лихви на сроч-нитѣ и безсрочни влогове.

³. „Колкото и да е утѣшително, че банката намира срѣдства за своитѣ опе-рации вътрѣ въ страната, толкова повече тя чувствува голѣмата отговорностъ по управлението и употреблението на тия чужди капитали. За да може редовно да плаща лихвитѣ и да посрѣща задълженията си по срочнитѣ влогове, необходимо е да внимава много добръ, какъ и какъ ги плазира. Може да се каже, че най-го-лѣмото изкуство, фокуса на банковата политика се съсредоточава въ умѣнието ѝ да се равпорежда добръ съ повѣренитѣ ѝ милиони“. (Вж. доклада отъ 20 мартъ 1897 г. на г. С. Караджовъ, администраторъ тогава при Б. Н. Банка, до управителя на сж-щата, помѣстенъ въ „Протоколитѣ на Управ. Свѣтъ на Б. Н. Банка“ отъ 1897 г., стр. 119).